

'Raafmans F19: De Brabander die 160 km vloog voor een Drentse liefde'

Door Arjen de Haan

(Aflezing van Oranjekleuring F19 van Raafmans, foto Arjen de Haan, 2021)

Vanaf 2017 volg ik een raventerritorium in Zuidoost-Drenthe op hun broedsucces. Beide raven waren ongeringd en het paar had wisselend broedsucces. Totdat ik in 2021 een wisseling van partner vaststelde. Eén van de raven van het paartje droeg namelijk opeens een oranje kleuring. Omdat raven zeer mensenschuw en moeilijk te benaderen zijn wilde ik toch graag die kleuring aflezen. Gelukkig lukte dat in de balts- en nestbouwperiode. Uit de terugmelding via contact met de Ravenwerkgroep Nederland bleek dat deze raaf F19 als nestjong op 28 april in 2018 is geringd in Brabant in de Loonse en Drunense Duinen. Afkomstig uit een nest van vier.

(Ringer in 'goed gesprek' met F19 tijdens wegen)

(F19 gekoesterd)

F19 was het grootste jong (vleugel 244, gewicht 1076) en heeft 160 km gevlogen om in 2021 in Drenthe een partner en territorium te vinden. Je vliegt een eind voor de liefde. Interessant om te weten dat een derdejaars vogel al onderdeel van een broedpaar kan zijn. Zo vond ik in 2019 in midden Drenthe een nieuw broedpaartje waar ook één van raven een oranje kleuring droeg. Deze raaf bleek in 2017 in Friesland te zijn geringd en in 2019 in zijn 2de jaar al deel uitmaakte van een broedpaar.

(Afstand van geboorte plaats 2018 tot gevestigde territorium 2021)

(Ravennest van 2021, foto Arjen de Haan)

Elk jaar sinds ik dit raventerritorium volgde werden de nesten gebouwd in reuzenzilversparren. Sinds overname van Raafmans werden nesten nu gebouwd in grove dennen. Ik weet via contact met de ravenwerkgroep dat Raafmans in een grove den uit het ei is gekropen. In 2021 vond ik het nest dan ook in een grove dennen opstand.

In 2021 stelde ik vast dat de jongen in nestfase het niet hadden overleefd. Waarschijnlijk nog door de onervarenheid van F19. Ook stelde ik vast, door het gedrag en doordat de ongeringde vogel voornamelijk zat te broeden, dat F19 een mannetje was. In 2022 waren ze wel succesvol, er vlogen dat jaar 3 jongen uit. In 2023 vlogen er 4 jongen uit en in 2024 vlogen er 3 jongen uit. In 4 jaar tijd heeft Raafmans F19 voor 10 nakomelingen gezorgd.

In deze 4 jaar ben ik Raafmans vele malen tegengekomen en veel over zijn gedrag te weten gekomen. Als ik bijvoorbeeld niet met raven bezig was en door de bossen struinde op zoek andere roofgespuis dan was het 8 van de 10 keer dat Raafmans mij al in de smiezen had. Vaak volgde hij mij een tijdje om te kijken wat ik aan het doen was. Meestal wist ik al aan het zwoegende geluid van zijn vleugels dat hij er was en dat hij mij volgde. Als hij na een tijdje een mooie hoge boom had gevonden begon hij te roepen (geen alarm). Vaak was het dezelfde roep waar hij mee begon en daarna volgende de mooiste en bizarre geluiden, of hij mij wat te zeggen had. In de broedperiode hoefde ik maar het bos in te gaan en of ik werd hevig alarmerend toegeroepen, want dan mocht ik niet in de buurt van het nest komen. Andere mensen die door het bos wandelden kregen geen enkel alarm van Raafmans. Deze wandelaars werden totaal genegeerd, zelfs als ze dicht bij het nest liepen waar het vrouwtje op zat te broeden.

In 2022 kwam ik door Raafmans erachter dat er een wolf in het gebied aanwezig was. Door Raafmans

vond ik een dood schaap midden op de heide waar ik hem die dag met volle krop steeds zag wegvliegen. Later werden nog meer dode schapen gevonden die slachtoffer waren geworden van een wolf. Raafmans bracht samen met zijn partner, toen de jongen waren uitgevlogen, de jongen vaak naar deze kadavers. De jongen hadden daar een feestmaal en deden zich onder andere te goed aan de vele maden op de kadavers. Het blijft altijd zeer interessant om Raafmans te volgen, ook al volgt hij mij vaker dan ik hem.

(Drie jonge raven bij een kadaver 2022, foto Arjen de Haan)

(Raafmans met partner 2022, foto Arjen de Haan)

(Drie jongen op het nest 2024, Foto Arjen de Haan)